

Oslo, 4.6.2025

NOMINERTE TIL ÅRETS KRITIKK 2024/2025

Tre anmeldelser er nominert til årets beste kritiske tekst innenfor feltet teater, musikk eller dans. Vinneren blir kunngjort under Heddadagene på Det Norske Teatret 14. juni, og får et reisestipend på 15 000 kroner,

Norsk kritikerlag og Norsk teater- og orkesterforening (NTO) samarbeider i år med Norsk Skuespillerforbund og Norske Dansekunstnere om Årets kritikk, en kåring av årets beste anmeldelse av utøvende kunstuttrykk. Prispengene er bekostet av NTO.

29 bidrag kom inn til vurdering, fra dagsaviser, tidsskrifter og nettsteder, med et stort spenn i både format og tilnærming. Blant de innsendte forslagene var både dybdeanalyser av enkeltverker og overgripende vurderinger av et utvalg produksjoner, i tillegg til både essays og mer rendyrkede kommentarartikler.

– Tilfanget av tekster gir god grunn til å glede seg over rikdommen på dette feltet, og det har vært et givende juryarbeid, sier juryleder Tom Remlov, tidligere teatersjef og operadirektør, og i dag blant annet anmelder i Norsk Shakespearetidsskrift. Foruten ham har juryen bestått av kritiker og forfatter Runa Borch Skolseg (fjorårets vinner), koreograf og dansekunstner Ann-Christin Berg Kongsness, skuespiller Marina Popovic, og dirigent og sjef for Bergen Nasjonale Opera, Eivind Gullberg Jensen.

– Men denne rikdommen har også gitt oss utfordringer. Rangeringer er uansett en krevende øvelse, det er jo noe ikke minst kritikere vet. Men særlig vanskelig blir det når det både handler om hele tre kunstneriske disipliner og så forskjelligartede tekster som i dette tilfellet. I vår innstilling har vi valgt å prioritere rene anmeldelser fremfor mer tematisk baserte bidrag.

Til sammen dekker de nominerte hele det aktuelle kunstfeltet. Ilse Ghekieres «Dancing on the fine spine of legacy» skaper et inspirerende flettverk av øyeblikksbilder, refleksjoner og historisk klangbunn i sin vurdering av «Dancing» på Dansens Hus, koreografert av den amerikanske legenden Deborah Hay. I sin særs skarpe kritikk av «Dette fortjener du» på Nationalteatret/Torshovteatret har Pinar Ciftci føyd et – *ikke* til i tittelen på anmeldelsen, der hun på både faglig og politisk grunnlag stiller tydelige spørsmål ved prosjektets premisser. Og i «Det spirer i de musikalske blomsterbed» slipper Ola Nordal seg løs med uanstrengt ekspertise, verbalt overskudd og engasjerende observasjoner i sin gjennomgang av fem nye norske cd-er fra det klassiske feltet.

– Fellestrekkene mellom disse tre er et personlig temperament kombinert med en tydelig vilje til å la leseren kikke anmelderen i kortene, og det inngir selvfølgelig en ekstra tillit til vurderingene som gjøres. Ja, vi opplever dem alle tre som forbilledlige i sin

utøvelse av anmelderrollen, på hvert sitt unike vis, sier Remlov, og legger til at både solid fagkunnskap og et tilgjengelig språk har vært avgjørende kriterier.

Vinneren vil bli offentliggjort og stipendet vil bli delt ut under Heddadagene lørdag 14. juni kl. 13.30 på Bikuben på Det Norske Teatret. Under offentliggjøringen av vinneren og utdelingen av prisen, vil redaktør for Scenekunst.no, Julie Rongved Amundsen, intervju vinneren på scenen om kritikk som fag og om å skrive om den flyktige kunsten.

De nominerte er:

«Dancing on the fine spine of legacy»

av Ilse Ghekiere, Norsk Shakespearetidsskrift, 29. mars 2025

I denne teksten gir Ilse Ghekiere en engasjert lesning av forestillingen som både er ærlig og underholdende, samtidig som hun gjør en imponerende kontekstualisering av den postmoderne dansens arv og innflytelse gjennom en av dens pionerer. På samme måte som hun beskriver dansernes sansing og fokusskifte i forestillingen, flyttes oppmerksomheten i teksten stadig mellom ulike lag av betraktninger, denne sansingen i teksten gjør den levende. Ghekiere gir oss dansehistoriske refleksjoner med politisk brodd som er skarpe og originale, hun skriver med en tydelig og særegen stemme, og som lesere drar vi god nytte av hennes omfattende kunnskap og erfaring om og gjennom dans.

«Det spirer i de musikalske blomsterbed»

av Ola Nordal, Ballade, 9. april 2025

Dette er en tekst der anmelderen selv virkelig slår ut i full blomst. Gjennom sin vurdering av fem svært forskjellige cd-er fra det siste årets klassiske utgivelser i Norge, fremstår Ola Nordal som en skarp observatør og engasjert lytter, som deler raust med leseren om alt han har på hjertet, og i tillegg byr på en munter distanse til egne refleksjoner. Hans vurderinger er basert på solid kunnskap, både om de aktuelle utøvere og om sjangre og historikk. Samtidig har han åpenbart stor glede av å finslippe sine formuleringer, slik at formidlingseffekten blir optimal. Som en av landets mest aktive kritikere er Nordal dessuten en av de mest eksperimentvillige, og det bærer også denne teksten bud om.

«Dette fortjener du – ikke»

av Pinar Ciftci, Kulturplattformen TBA, 24. februar 2025

Pinar Ciftci åpner med denne teksten nye dører og diskursive rom. Etter ganske presist å ha tatt for seg oppsetningens premiss, virkemidler og iscenesettelse, stiller hun spørsmål som problematiserer valgene som er truffet og mangel på perspektiver og nyanser knyttet til både tema, karakterer og estetiske grep. Teksten bærer preg av affekt, noe som gjør den uredde og tydelig i måten Ciftci kommuniserer sin egen opplevelse på – som fagperson, men også som andregenerasjons innvandrere og med referanse til egen sosiale bakgrunn. Slik belyser teksten privilegier i både produksjonsforhold og økonomi, og stiller spørsmål som ansvarliggjør kunstnerne og teateret, og problematiserer prosessen som kan gjøre teateret tilgjengelig og inkluderende – for alle.